

מדד JPPI לחברה הישראלית

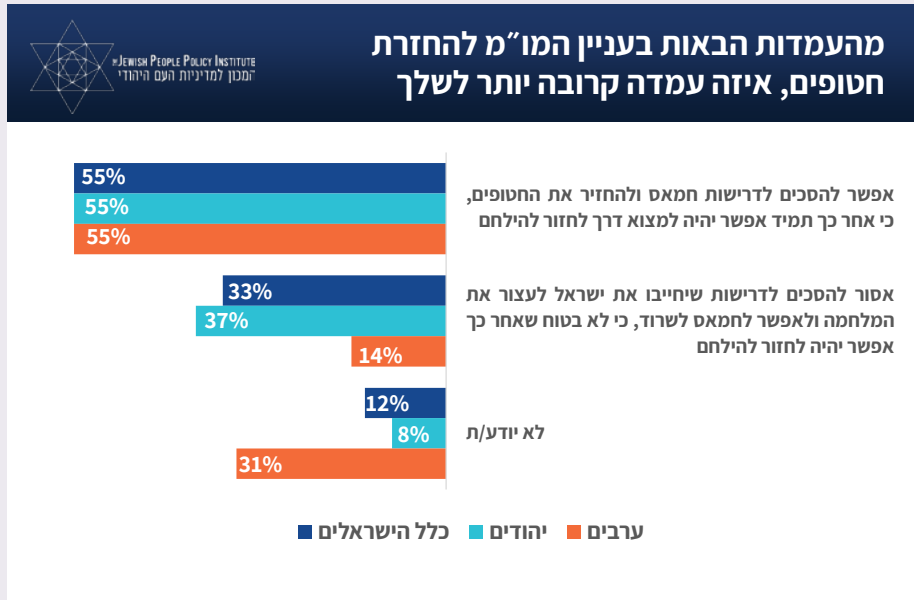
« כותרת הדו"ח »

המדד החודשי של המכון למדיניות העם היהודי עסק החודש, בין השאר, באפשרות לעסקת חטופים. רוב הישראלים בעד "להסכים לדרישות חמאס ולהחזיר את החטופים" אבל רוב היהודים נגד עסקת חלקית, נגד עסקה אם חמאס נשאר בשלטון ונגד עסקה אם צה"ל נסוג מכל הרצועה. בדו"ח ארבעה חלקים עיקריים: אפשרות לעסקת חטופים, אמון בנשיא הנכנס של ארצות הברית, אמון בהנהגה ובניצחון, ושאלות על ערכים ומערכת המשפט.

כותרות נוספות:

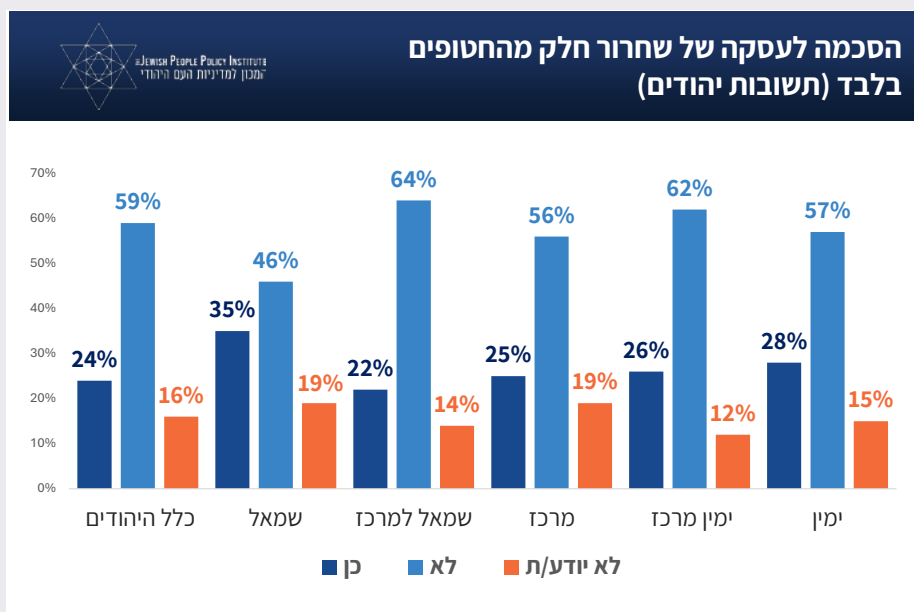
- לקראת כניסתו לבית הלבן מרבית הישראלים מרוצים מכך שדונלד טראמפ יהיה נשיא ארה"ב.
- לחמישית מהישראלים "אמון רב" שטראמפ יעשה את "הדבר הנכון" בהתמודדות עם איראן.
- לרוב היהודים אמון (רב / מסוים) שטראמפ יפעל נכון בהקשר הישראלי פלשתיני, לרוב הערבים אין אמון בטראמפ בנושא זה.
- רמת אמון נמוכה יחסית בקבוצות הימין בפיקוד הבכיר של צה"ל.
- לרוב גדול של הציבור בישראל, יהודים וערבים, רמת אמון נמוכה בממשלה ובראש הממשלה.
- מחצית מהישראלים מתנגדים לפיטורי היועצת המשפטית לממשלה, כשליש בעד פיטוריה.
- רוב מוחלט לא מוכנים לוותר על הדמוקרטיה לטובת ממשלה שהם מסכימים איתה.
- רוב גדול של משיבים מסתייגים מהפעולות שיוחסו לשרה נתניהו בזירה הפוליטית.
- ירידה מסוימת בחשיבות שיהודים בישראל מייחסים לחתירה לפשרה ולאחדות.

אפשרות לעסקה להחזרת החטופים

במקביל לדיווחים על התקדמות במשא ומתן להחזרת החטופים, נבחנו החודש עמדות של ישראלים הנוגעות לעסקה. קצת יותר ממחצית הישראלים, יהודים וערבים (55%), מסכימים לעמדה "אפשר להסכים לדרישות חמאס ולהחזיר את החטופים, כי אחר כך תמיד אפשר יהיה למצוא דרך לחזור להילחם". קצת יותר משליש מהיהודים (37%) ומיעוט קטן מהערבים (14%) מעדיפים

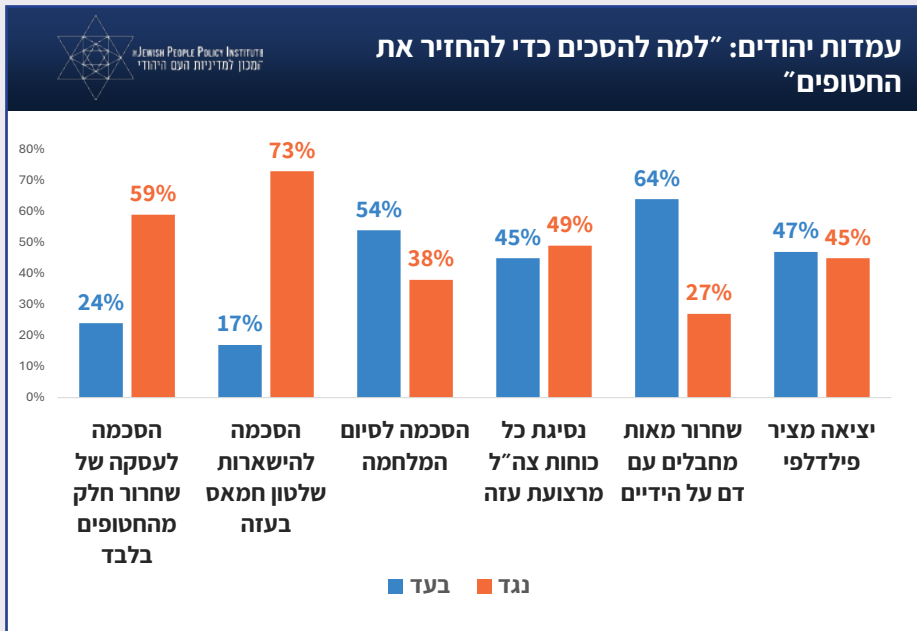
את העמדה "אסור להסכים לדרישות שיחייבו את ישראל לעצור את המלחמה ולאפשר לחמאס לשרוד, כי לא בטוח שאחר כך אפשר יהיה לחזור להילחם" (מקרב הערבים, כשליש לא הביעו עמדה).

מהנתונים עולה כי ישנה תמיכה כללית בציבור הישראלי בעסקת חטופים, שכוללת גם הסכמה לתביעות של חמאס. עם זאת, בציבור היהודי ישנה התנגדות לכמה סעיפים מרכזיים שעשויים לקבל ביטוי בהסכמות לעסקת חטופים. בעיקר בולטת התנגדות נרחבת בקרב הציבור היהודי (59% מתנגדים) ל"עסקה של שחרור חלק מהחטופים בלבד". ההתנגדות לעסקה חלקית

משותפת למצביעי כל המפלגות, וחוצה מחנות אידיאולוגיים.

בציבור היהודי ישנה הסכמה לחלק מהתנאים שהוזכרו בהקשר של עסקת חטופים מכל סוג, ובהם הסכמה ברוב משמעותי (64%) לשחרור מחבלים "עם דם על הידיים" וכן "הסכמה לסיום המלחמה". אם כי, בהקשר זה יש לשים לב לשאלת העמדות, שבה ישנו רוב המסכים לדרישות לעצור את המלחמה מתוך הנחה ש"אחר כך אפשר יהיה לחזור להילחם". כלומר, ייתכן שההסכמה לתנאי של סיום המלחמה היא טקטית בלבד, ולא מהותית.

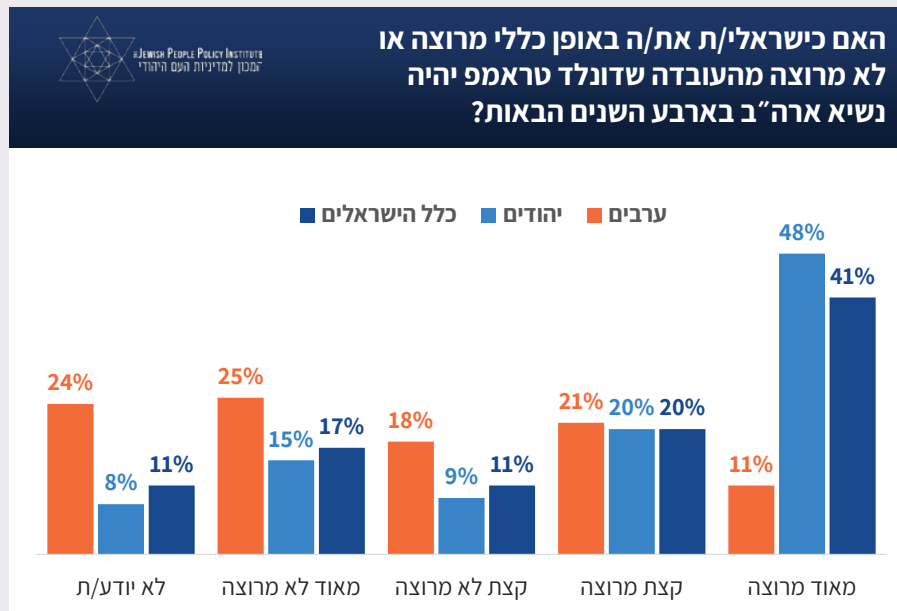
סעיפים נוספים שיש רוב שמתנגד להם בקרב היהודים, במקרה שהם התנאי לעסקת חטופים, כוללים את האפשרות שתהיה הסכמה להישארות שלטון חמאס בעזה. לסעיף כזה מתנגד רוב גדול מאוד, שגם הוא חוצה מפלגות וכולל למעשה רוב (בהפרשים שונים) בקרב תומכי כל המפלגות היהודיות. בחלוקה למחנות אידאולוגיים על פי הגדרה עצמית, רק בקרב קבוצת

הישראלים המגדירה את עצמה "שמאל" (שהיא כ-5% עד 7% מכלל היהודים) ישנה הסכמה לאפשרות שחמאס יישאר בשלטון בתמורה לעסקת חטופים (43% תמיכה, מול 35% התנגדות). בקבוצת מהשמאל-מרכז ועד הימין ישנו רוב מוצק המתנגד לאפשרות זו.

התנגדות ברוב קטן יותר ישנה לאפשרות של נסיגת כל כוחות צה"ל מהרצועה. לאפשרות זו מתנגדים יהודים שמוגדרים "ימין מרכז" ו"ימין" (שהם רוב הציבור היהודי). לאפשרות של יציאת כוחות צה"ל מציר פילדלפי ישנה הסכמה ברוב קטן, כאשר גם במקרה זה, הרוב בימין-מרכז ובימין מתנגד לנסיגה, בעוד שבקבוצת האחרות (מרכז, שמאל מרכז, שמאל) ישנה הסכמה ליציאת כוחות מהציר.

אמון בטרמפ

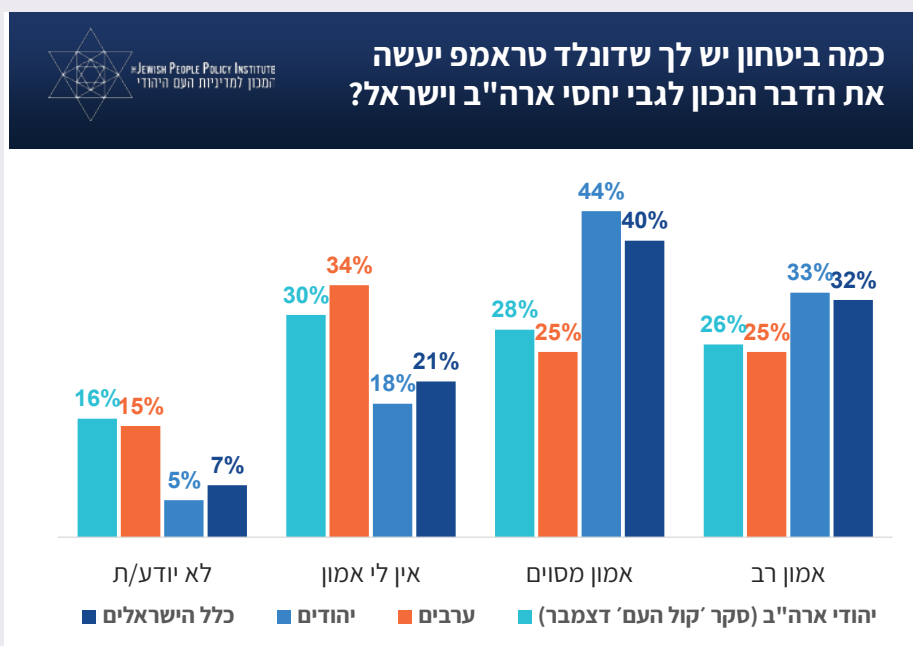
מדד זה מתפרסם ערב תחילת כהונתו של דונלד טראמפ כנשיא ארצות הברית (20 בינואר). בסקר הופיעה סדרת שאלות המבקשת לבחון את מידת שביעות הרצון והאמון של ישראלים בנשיא הנכנס. חלק מהנתונים בסקר זה הושושו לשאלות מקבילות מנתוני סקר "קול העם היהודי" מהחודש שעבר, שבו הוצגו אותן שאלות לפאנל המשיבים מיהודי ארה"ב.

מרבית הישראלים (61%) מרוצים (מאוד מרוצה + קצת מרוצה) מכך שדונלד טראמפ יהיה נשיא ארצות הברית בארבע השנים הבאות. מנגד, 28% לא מרוצים (קצת לא מרוצה + מאוד לא מרוצה) מעובדה זו. מידת שביעות הרצון של האוכלוסייה היהודית בישראל גבוהה באופן משמעותי מזו של האוכלוסייה הערבית. בחלוקה אידיאולוגית, רוב מוחלט (96%) מהמשתתפים לקבוצת ה"ימין"

מרוצים (מאוד מרוצה + קצת מרוצה) מכך שטרמפ יהיה הנשיא הבא של ארה"ב, וכך גם רוב קטן יותר בקבוצת

הימין-מרכז והמרכז. רוב (76%) מהמשתתפים לקבוצת ה"שמאל" לא מרוצים (מאוד לא מרוצה + קצת לא מרוצה) מהעובדה שטרמפ יהיה נשיא, וכך גם רוב קטן יותר בקרב מי שמגדירים את עצמם "שמאל-מרכז" (63%).

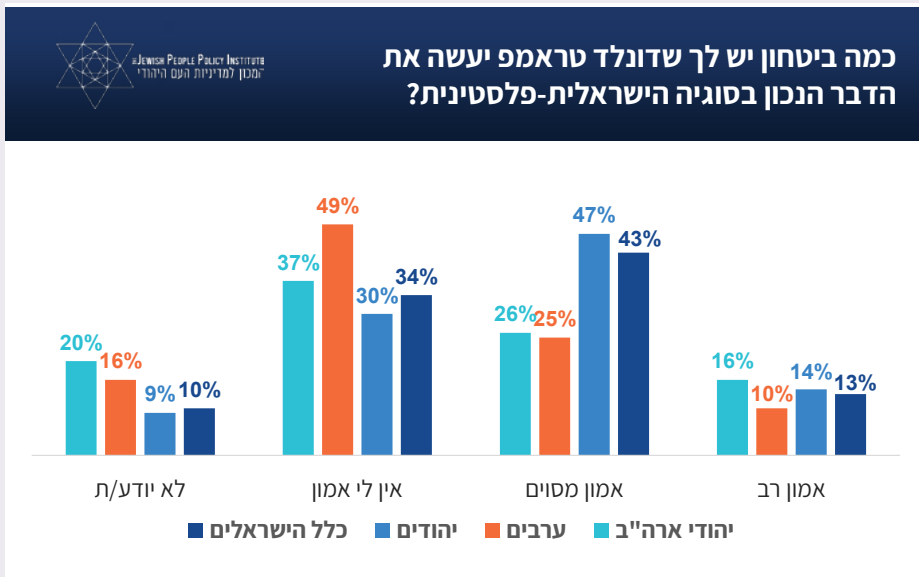
שליש מהישראלים (32%) מעידים כי יש להם "אמון רב" שטרמפ "יעשה את הדבר הנכון" במה שנוגע ליחסי ארה"ב וישראל, 40%

בעלי אמון מסוים בטרמפ בהקשר זה, וחמישית מהישראלים מעידים כי אין להם אמון בנשיא הנכנס בהקשר ליחסי ישראל-ארה"ב. רמת האמון של האוכלוסייה היהודית בארץ גבוהה לעומת זו של הערבים ולעומת זו של יהודי ארצות הברית. מרבית המשתייכים לקבוצת ה"הימין" (55%) מעידים כי יש להם אמון רב שטרמפ יפעל נכון בהקשר ליחסי ארה"ב וישראל, ומנגד מרבית המשתייכים לקבוצת ה"שמאל" (55%) טוענים שאין להם אמון בו בהקשר זה.

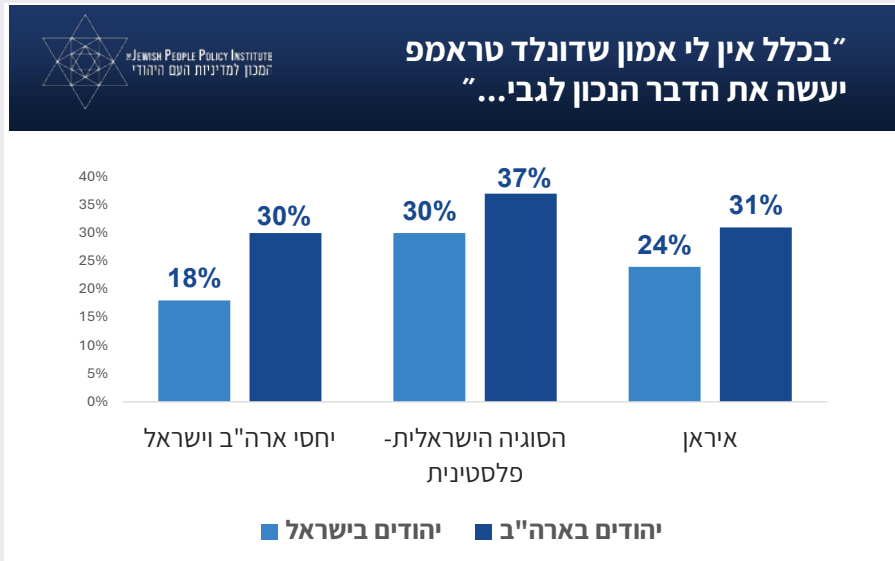
ביחס להתמודדות עם איראן, לחמישית (20%) מכלל הישראלים "אמון רב" שטרמפ יעשה את הדבר הנכון, ל-44% מהישראלים "אמון מסוים" בטרמפ בהקשר זה, ורבע (27%) מעידים כי אין להן אמון שיפעל נכון בהתמודדות עם איראן. בסוגיה זו נרשם שיעור דומה של יהודים בישראל ושל יהודים מחוברים בארה"ב שמעידים כי יש להם הרבה אמון

בטרמפ. ככול שמתקדמים על הסקלה האידאולוגית ועל הסקלה הדתית מהכיוון הליברלי לכיוון השמרני - עולה רמת האמון שטרמפ יעשה את הדבר הנכון בהתמודדות עם איראן.

בסוגיה הישראלית-פלסטינית, שליש (34%) מהישראלים מעידים כי אין להם אמון שטרמפ יעשה את הדבר הנכון, 43% מעידים שיש להם אמון מסוים, ואילו שמינית בלבד (13%) הם בעלי אמון רב בטרמפ בסוגיה זו. בדומה לסוגיות האחרות, גם בעניין זה רמת האמון של האוכלוסייה הערבית בארץ נמוכה מזו של האוכלוסייה היהודית. בקרב מצביעי הליכוד (בבחירות

2022) לשליש (32%) יש אמון רב שטרמפ יעשה את הדבר הנכון בסוגיה הישראלית פלסטינית, וליותר ממחצית (51%) אמון "מסוים" בנשיא הנכנס. מידת האמון של יהודי ארה"ב בטרמפ בסוגיה זו דומה למידת האמון של יהודים בישראל.

בשלוש הסוגיות שבחנו, שיעור גבוה יותר של יהודים בארצות הברית השיב ש"בכלל אין לו אמון" שטראמפ יעשה את הדבר הנכון. הפער הגדול ביותר בין תשובות יהודים מחוברים בארה"ב (שהם הקבוצה הנבחנת בסקר "קול העם") ויהודים בישראל נרשם בסוגיית יחסי ארה"ב-ישראל. בעוד שכמעט שליש (30%) מיהודי ארה"ב השיבו ש"בכלל אין להם אמון" שטראמפ

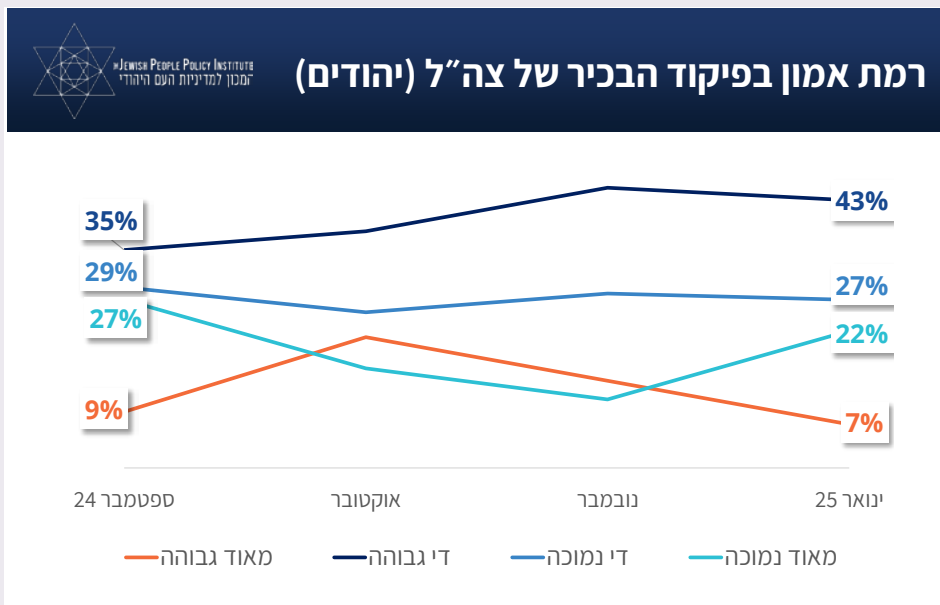
יעשה את הדבר הנכון לגבי היחסים בין המדינות, פחות מחמישית (18%) מיהודים בישראל השיבו כך.

אמון בהנהגה ובניצחון

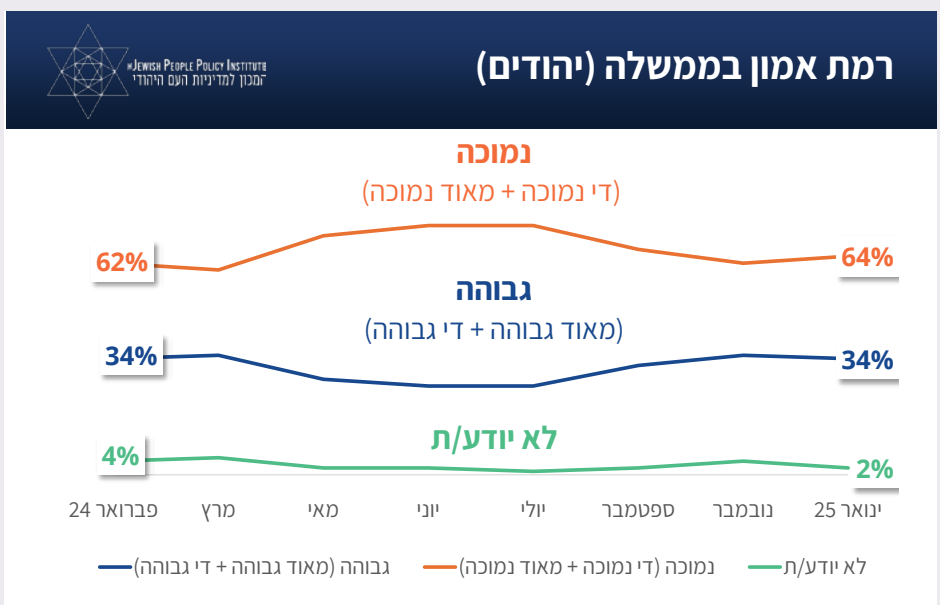
ברמת הביטחון של יהודים בישראל בכך שישראל תנצח במלחמה לא חל שינוי משמעותי החודש. היא נותרה דומה לזו שנמדדה לפני חודשיים, וגבוהה ביחס לסקר שנערך לפני חצי שנה. בבחינת ההקשר הרחב, הסקר נערך לאחר חודש שבו נורו לעבר ישראל טילים מתימן, צה"ל השתלט על החרמון הסורי, נמשכה

הפסקת האש מול לבנון ונמשכה הלחימה ברצועת עזה. נכון לחודש זה 33% מהמשתתפים לקבוצת ה"שמאל", 61% מהמשתתפים לקבוצת ה"המרכז" ו-81% מהמשתתפים לקבוצת ה"ימין" בטוחים (ציון 4 + 5) שישראל תנצח במלחמה.

החודש ניכרת ירידה ברמת האמון של יהודים בישראל בפיקוד הבכיר של צה"ל. מידת האמון בסקר זה דומה לזו שנמצאה לפני כחצי שנה, ומהנמוכות שנרשמו בשנה האחרונה. מחצית מהיהודים בישראל מעידים כי רמת האמון שלהם בפיקוד הבכיר של צה"ל גבוהה (מאוד גבוהה + די גבוהה), ואילו מחצית מעידים כי רמת האמון שלהם נמוכה (די נמוכה + מאוד נמוכה).

נמוכה + מאוד נמוכה). מרבית המשתייכים לקבוצת ה"מרכז" (73%) והשמאל מעידים כי רמת האמון שלהם בפיקוד הבכיר של צה"ל גבוהה (מאוד גבוהה + די גבוהה), בעוד שמרבית המשתייכים לקבוצת ה"ימין" (71%) והימין-מרכז (51%) מעידים כי רמת האמון שלהם בפיקוד הבכיר נמוכה (די נמוכה + מאוד נמוכה). בחודש נובמבר 41%, מבין המשתייכים לקבוצת ה"ימין" העידו כי רמת האמון שלהם בפיקוד הבכיר בצה"ל גבוהה, ואילו בחודש זה 27% מהם בלבד מעידים כך.

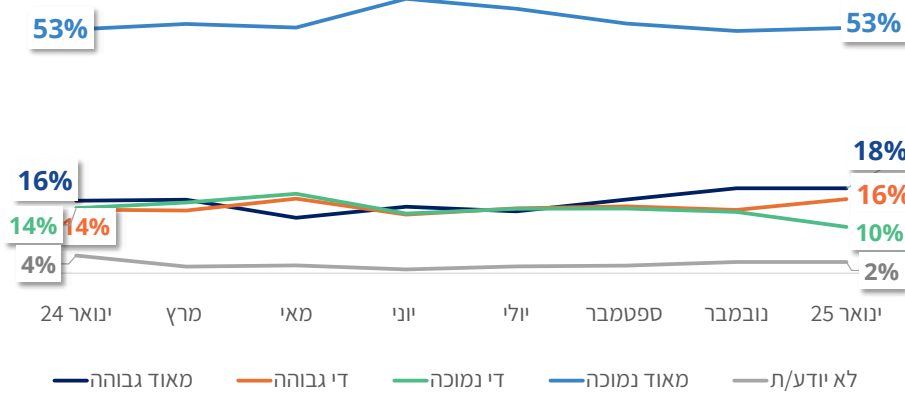

מרבית היהודים בישראל מעידים שרמת האמון שלהם בממשלה נמוכה (מאוד נמוכה + די נמוכה) ושליש מעידים כי רמת האמון שלהם גבוהה (מאוד גבוהה + די גבוהה). בקרב כלל הישראלים, כולל הערבים, מחצית (52%) מעידים כי רמת האמון שלהם בממשלה "מאוד נמוכה" לעומת 10% שמעידים כי רמת האמון שלהם בממשלה "מאוד גבוהה". בחודשים האחרונים חלה עלייה

קלה אך נמשכת ברמת האמון של האוכלוסייה הערבית בממשלה. נכון לחודש זה כחמישית מהם (18%) מעידים כי רמת האמון שלהם גבוהה (מאוד גבוהה + די גבוהה), ושלושה רבעים (75%) מעידים כי רמת האמון שלהם בממשלה נמוכה (די נמוכה + מאוד נמוכה).

רמת אמון בראש הממשלה בנימין נתניהו (כלל הישראלים)

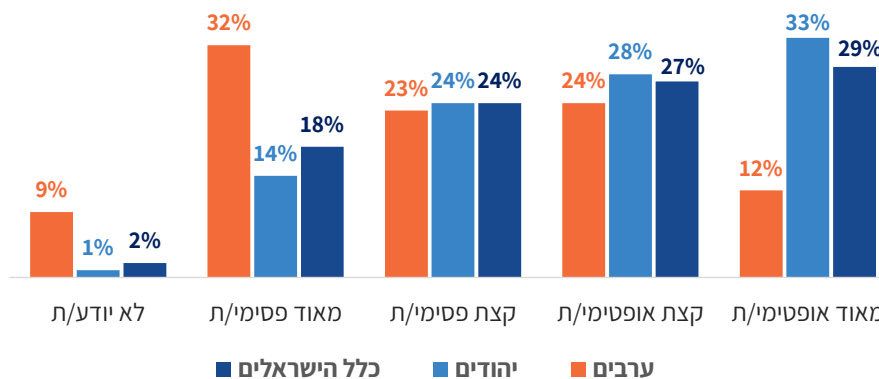
הדתיים (58%) מעידים כי רמת האמון שלהם בראש הממשלה גבוהה. 15% ממצביעי הליכוד בבחירות 2022 מעידים שרמת האמון שלהם בראש הממשלה נמוכה.

כשני שלישי מהישראלים מעידים כי רמת האמון שלהם בראש הממשלה, בנימין נתניהו, נמוכה (מאוד נמוכה + די נמוכה), ושליש מעידים שרמת האמון שלהם בראש הממשלה גבוהה (מאוד גבוהה + די גבוהה). חלוקה זו נותרה יציבה במשך כל שנת 2024. מרבית החילונים (78%) אומרים שרמת האמון שלהם בנתניהו נמוכה, ומרבית

עתיד המדינה

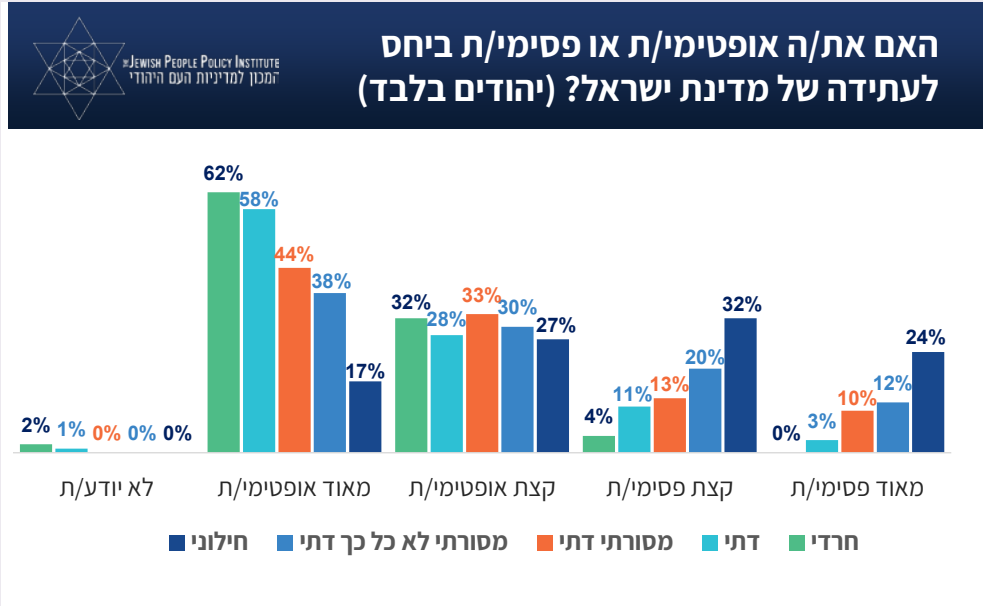

האם את/ה אופטימית/ או פסימית ביחס לעתידה של מדינת ישראל?

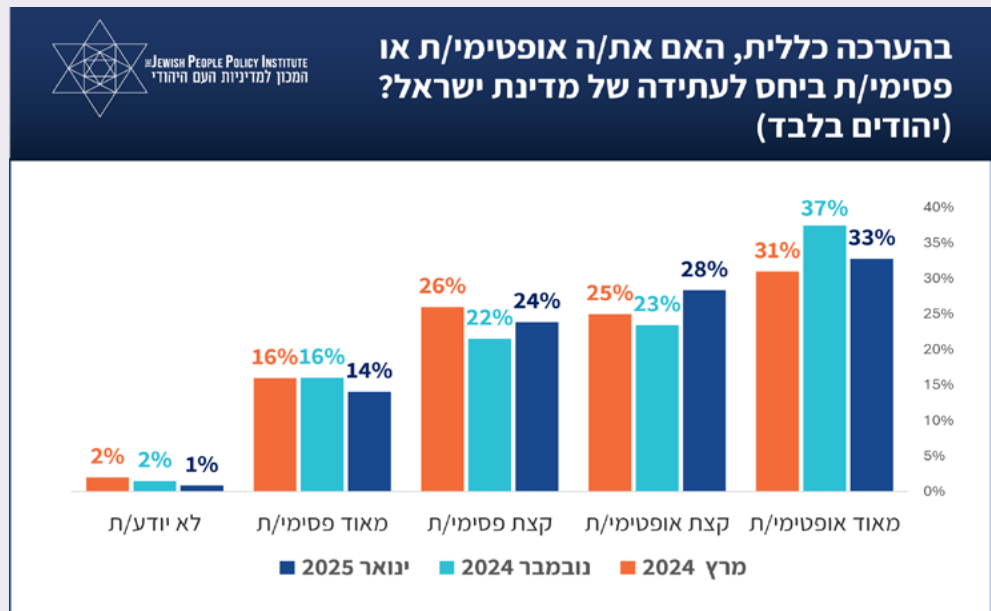

רוב לא גדול של ישראלים (56%) אופטימיים ביחס לעתידה של מדינת ישראל (מאוד אופטימיים + קצת אופטימיים), מנגד 42% פסימיים בנוגע לעתידה (מאוד פסימיים + קצת פסימיים). רמת האופטימיות של האוכלוסייה היהודית גבוהה לעומת זו של האוכלוסייה הערבית – שבה 36% אופטימיים, ו-55%

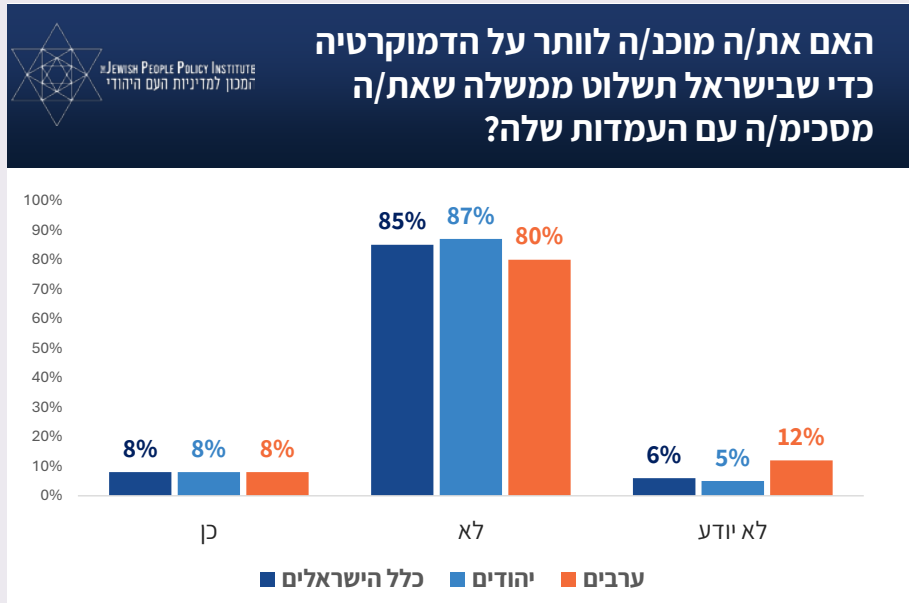
פסימיים. כ-73% מהמזהים עצמם עם קבוצת השמאל ("שמאל" + "שמאל-מרכז") ומחצית מהמזהים עצמם כ"מרכז" – פסימיים בנוגע לעתידה של ישראל. מנגד, 74% ממי שמזדהים כ"ימין מרכז" ו-88% מהמזהים עצמם כ"ימין" – אופטימיים ביחס לעתיד המדינה. בחלוקה לפי דתיות, מרבית החילונים פסימיים בנוגע לעתיד ישראל, ומרבית שאר הקבוצות – אופטימיות.

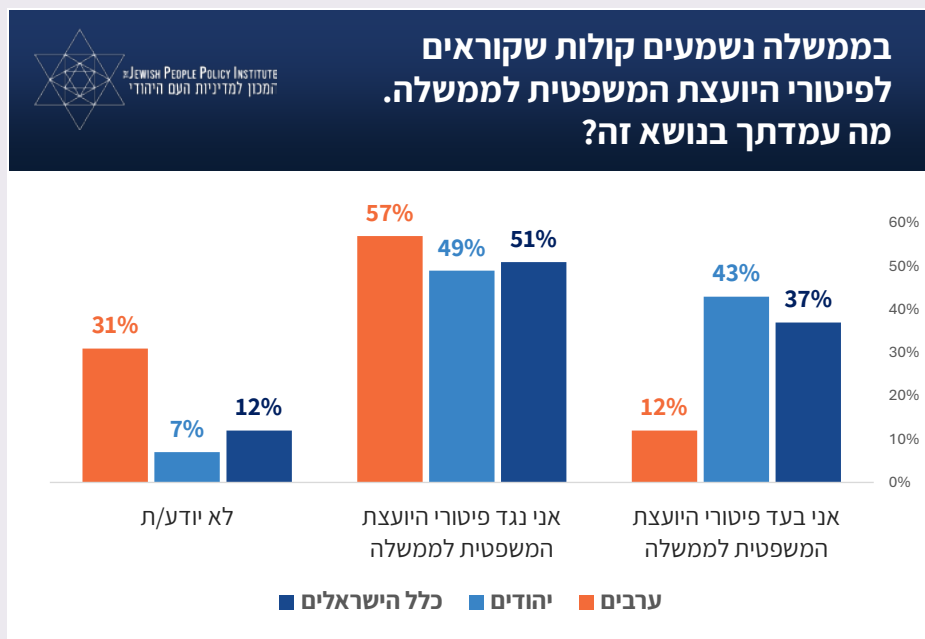
מידת האופטימיות של יהודים בישראל נותרה יחסית יציבה לאורך השנה האחרונה.

דמוקרטיה ומערכת המשפט

רוב גדול מאוד של ישראלים (85%) לא מוכנים לוותר על הדמוקרטיה כדי שבישראל תשלוט ממשלה שהם מסכימים עם העמדות שלה. 8% מהאוכלוסייה היהודית ומהאוכלוסייה הערבית היו מוכנים לעסקת חליפין כזאת. כחמישית ממצביעי הציונות הדתית/עוצמה יהודית (18%) השיבו כי היו מוכנים לוותר על הדמוקרטיה עבור ממשלה שכזו.

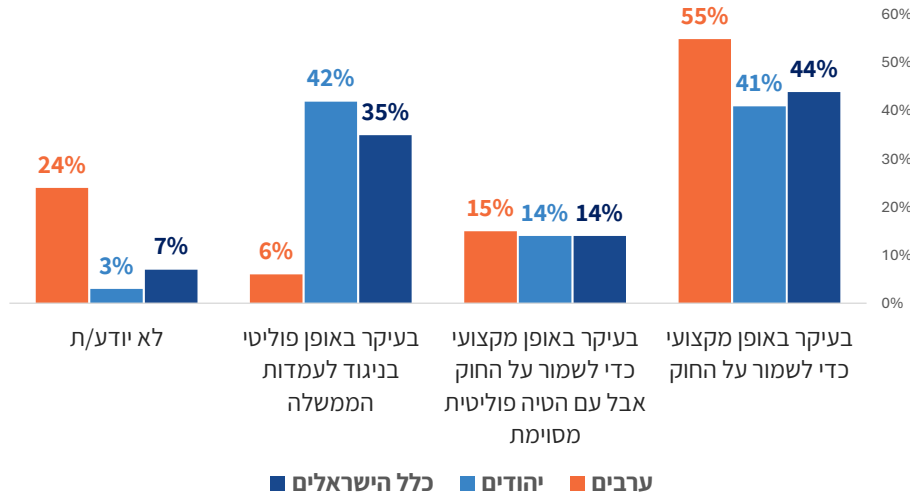

מחצית מהישראלים (51%) מתנגדים לפיטורי היועצת המשפטית לממשלה, גלי בהרב מיארה, ואילו 37% מהישראלים אומרים שהם בעד פיטוריה. בקרב האוכלוסייה הערבית, שמינית בלבד (12%) תומכים בהדחתה, בעוד שבקרב היהודים 43% תומכים במהלך זה. התמיכה בפיטורי היועצת גבוהה יותר, כצפוי, בקבוצות הימין. בקרב המשתייכים לקבוצת ה"מרכז", 83% מתנגדים

לפיטורי היועצת המשפטית לממשלה, ו-11% בלבד בעד פיטוריה.

מהאפשרויות הבאות, האם לדעתך היועצת המשפטית לממשלה פועלת...

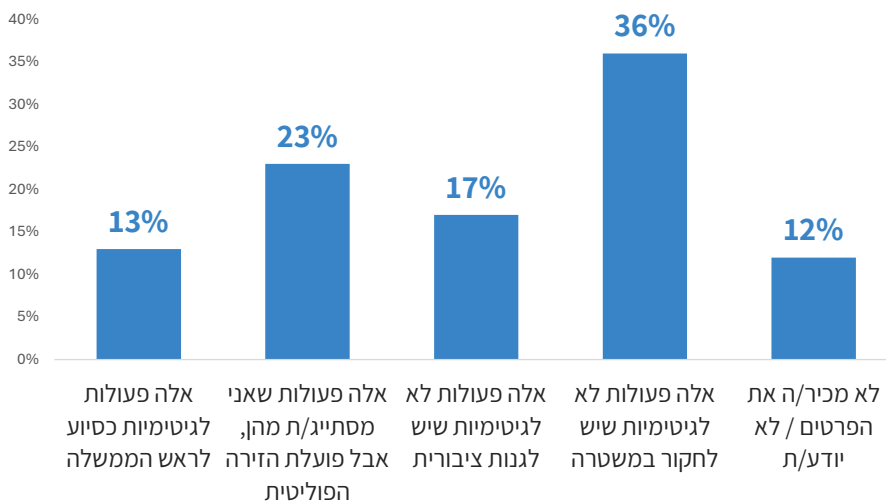

בשאלה נפרדת על פעולותיה של היועצת המשפטית לממשלה, ביקשנו לבדוק את היחס של הציבור למניעה כאשר היא מקבלת החלטות. כפי שאפשר היה לצפות, אין הסכמה בקרב הישראלים בנוגע למניעים אלה. 44% מהישראלים מאמינים שהיא פועלת בעיקר באופן מקצועי כדי לשמור על החוק, 35% סבורים שהיא פועלת בעיקר באופן פוליטי בניגוד לעמדות

הממשלה, ואילו 14% מהישראלים מאמינים שהיועצת "שית פועלת בעיקר באופן מקצועי כדי לשמור על החוק אבל עם הטיה פוליטית מסוימת". מרבית (55%) האוכלוסייה הערבית סבורה שהיועצת המשפטית לממשלה פועלת בעיקר באופן מקצועי כדי לשמור על החוק. גם מרבית היהודים החילוניים (66%) סבורים כך, ואילו מרבית הדתיים (66%) מאמינים כי היא פועלת בעיקר באופן פוליטי בניגוד לעמדות הממשלה.

לאחרונה פורסם תחקיר נרחב על המעורבות של רעיית ראש הממשלה שרה נתניהו בזירה הציבורית-פוליטית. מהאפשרויות הבאות, מה דעתך על פעולותיה של גברת נתניהו? (יהודים בלבד)

בסקר, שנערך זמן לא רב לאחר שידור התוכנית עובדה שבה הוצגו חילופי מסרים בין רעיית ראש הממשלה, שרה נתניהו, לבין כמה עוזרים המסייעים לראש הממשלה בזירה הפוליטית, הצגנו כמה שאלות על מעשיה של שרה נתניהו כפי שהצטיירו בתוכנית. כשליש (36%) מהיהודים בישראל סבורים שפעולותיה של רעיית ראש הממשלה, שרה נתניהו, הן

פעולות לא לגיטימיות שיש לחקור במשטרה. כרבע (23%) מעידים כי הם מסתייגים מפעולותיה של גברת נתניהו, אבל טוענים ש"כך פועלת הזירה הפוליטית". וכ-17% סבורים ש"אלה פעולות לא לגיטימיות שיש לגנות בציבור". 13% מהציבור היהודי בלבד גרסו כי הפעולות שהוצגו הן "פעולות לגיטימיות כסיוע לראש הממשלה".

מקרב מצביעי הליכוד, כרבע השיבו שמדובר בפעולות לגיטימיות של סיוע, ועוד כשליש אמרו שאלה מעולות ש"אני מסתייג/ת מהן" אבל ש"כך פועלת הזירה הפוליטית". בסך הכל בקבוצת הימין יש רוב קטן הבוחר באחת משתי תשובות אלה (שיש בהן מידה של הבנה לפעולות שהוצגו), בקבוצת הימין-מרכז כמעט מחצית המשיבים בחרו באחת משתי אפשרויות אלה (35% באפשרות של הסתייגות אבל "כך פועלת הזירה הפוליטית") ובקבוצות האחרות (מהמרכז ולכיוון והשמאל) יש רוב גדול המגנה את הפעולות של רעיית ראש הממשלה ללא גילוי הבנה אליהן.

חשיבות ערכים

דרוג רמת חשיבות מסולם 1 עד 10

כמה חשוב לך קשר לתרבות המערבית הגלובלית	כמה חשובה לך שמירה על זכויות קבוצות המיעוט	כמה חשובה לך חתירה לפשרה ואחדות	כמה חשוב לך שוויון הזדמנויות כלכלי לכולם	
6.7	7.9	7.5	8.4	כלל הישראלים
7.1	7.7	7.3	8.6	יהודים
5.5	8.7	8.3	7.7	ערבים

דרוג רמת חשיבות מסולם 1 עד 10 (יהודים בלבד)

כמה חשוב לך הקשר ליהודי התפוצות	כמה חשוב לך האופי היהודי של המדינה	
8.0	7.9	2024
7.8	7.9	2025

במסגרת מעקב קבוע אחר דירוג של ערכים בחברה הישראלית, חזרנו החודש לבחון את מידת החשיבות שכלל הישראלים מייחסים למגוון נושאים (הדירוג נעשה בסולם של 1 עד 10): שוויון הזדמנויות כלכלי הוא הנושא שזכה לדירוג הגבוה ביותר בקרב המשיבים (8.4), לאחר מכן שמירה על זכויות קבוצות המיעוט (7.9), חתירה לפשרה ואחדות (7.5) ולבסוף הקשר לתרבות המערבית הגלובלית (6.7). בקרב האוכלוסייה היהודית נרשמה רמת

חשיבות גבוהה יותר לשוויון הזדמנויות כלכלי לכולם ולקשר לתרבות המערבית הגלובלית, ואילו בקרב האוכלוסייה הערבית נרשמה חשיבות גבוהה יותר לפשרה ולאחדות ולשמירה על זכויות קבוצות המיעוט. ביחס לשאלה זהה בשנה שעברה, חלה ירידה מסוימת בחשיבות שיהודים בישראל מייחסים לחתירה לפשרה ואחדות – בשנה שעברה סעיף זה דורג במידת חשיבות של 7.8 ואילו השנה זכה לציון 7.3.

את המשיבים היהודים שאלנו על שני נושאים נוספים: מרבית היהודים דירגו את מידת החשיבות שהם מייחסים לאופי היהודי של המדינה ואת הקשר ליהודי התפוצות בציונים גבוהים (7.9 ו-7.8 בהתאמה). ביחס לשנה שעברה לא השתנתה רמת החשיבות שיהודים בישראל מקנים לאופי היהודי של המדינה, ואילו ירדה במעט מידת החשיבות שהיהודים מייחסים לקשר עם יהודי התפוצות.

סקר ינואר של המכון למדיניות העם היהודי נערך ב-6.1.2025 בקרב 833 משיבים. איסוף הנתונים לסקר המכון למדיניות העם היהודי נערך באמצעות הפאנל של אתר המדד (633 מרואיינים במגזר היהודי, בסקר אינטרנטי) וחברת אפקאר (200 מרואיינים במגזר הערבי, כמחציתם אינטרנטי ומחציתם טלפוני). הנתונים נותחו ושוקללו על פי הצבעה ודתיות כדי לייצג את עמדת אוכלוסיית הבוגרים בישראל. שמואל רוזנר ונוח סלפקוב עורכים את מדד JPPI לחברה הישראלית. יועץ סטטיסטי: פרופ' דויד שטיינברג.